

Magyarországi Irodák:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-6 szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletta Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam, 272. szám.

Előfizetési árak:

Egy évre ----- 12 0
Félévre ----- 6 0
Három hónapra ----- 3 0
Egy hónapra ----- 1 0
— Egy szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el, kivételül az összes hirdetőirodáknak.

Megjelenik mindennap

szombat- és vasnapok kivételével.

Kedd, november 29.

A legújabb kortesirat.

Nagybecskerek, november 29.

(—) Ha nem báró Bánffy Dezső, hanem gróf Apponyi Albert volna Magyarország miniszterelnöke, ha nem Lukács László, hanem Horánszky Nándor volna pénzügyminiszter, ha nem Erdély Sándor, hanem Hódosy Imre volna igazságügy-miniszter stb. stb., akkor Magyarország alkotmányán nem esett volna sérelem. Ez a „rövid, de velős” tartalma a három egyesült ellenzéki párt legújabb kormányellenes főmedvényének.

De a leghatározottabban állítjuk, hogy bármily ékes stílusban van is megfogalmazva az ellenzéki felirat, senkit sem győz meg arról, hogy azért, mert az ország választóközönsége nem az ellenzéki pártokat, hanem a szabadelvű pártot juttatta be többségben a parlamentbe, az alkotmányos szabadság meg volna hamisítva. Hisz az országnak első sorban önmagát kellene megvédenie, ami valóságos abszurdum. A feliratnak tehát még a legcsekélyebb erkölcsi hatása sem lehet.

Ami pedig az anyagi hatást illeti, erről még kevésbé lehet szó. Elannyira nem, hogy maguknak a szerkesztőknek és aláíróknak teljesen tisztában kellett lenniök avval, hogy ez a felirat soha sem juthat el rendeltetése helyére, t. i. a korona elé azon egyszerű okból, mert a többség annak fölterjesztését leszavazza. Hisz a többség a fölterjesztéssel az önmaga ellen szóló vádlevelet írta alá, ami szintén valóságos abszurdum.

És azért bizony a felirat olvasásánál önként az jut eszünkbe, amire az éles és erős logikájú Pulszky Agost rámutatott, hogy a feliratnak célja talán nem is az, hogy a koronát informálja, hanem hogy lefelé igazolni igyekezzék azt a taktikát, a melyet az aláíró urak a többségnek állítólagos abszolutizmusa ellen a legutóbbi időben folytattak. Elég különös ugyan, hogy ennek

igazolására a két év előtti választási visszaélések miatt panaszolkoznak, amelyeket báró Bánffy Dezső állítólag elkövetett, mivel azok megtörténté óta a parlament két év óta normálisan működött; — de hát persze a 89 ek nagyon jól érzik, hogy ők vétkeztek súlyosan az alkotmányosság elve ellen, s azért ennek a bűnöknek számára mentességet keresnek. Egyéb azonban nem akadván, visszanyúltak a két év előtti választásokra és minden jelenségre, amely ellenzék-ellenes, eredjen az akár város, megye, testület vagy sajtó részéről, kimondják, hogy megvesztegetéssel meg van vásárolva, hivatali presszióval ki van kényszerítve, ellenben a kormányellenes jelenségek mind kifogástalan tényeken alapulnak.

Szóval kortesirat a szó legigazibb értelmében ez a felirat, de a két év előtti választásokra nézve elkésett, a legközelebbi választásokra nézve nagyon korán is jött, a mai állapotokra pedig szintén hatástalan, mert a képviselőház irattárában gyors feledésbe fog menni.

HIREK.

Tájékoztató.

December 3. Jótékonyceļu ünnepe a színházban.

December 12. Közigazgatási bizottság ülése.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van; hölgyek részére — addig és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig urak részére.

— December 2. Ő Felsége 50 éves jubileuma alkalmából december 2-án délelőtt 1/2 9 órakor az ev. ref., 9 kor az ág. ev., 10-kor a római katolikus és délután 4 órakor az izraelita templomban lesz hálaadó isteni tisztelet.

— Bethlen gróf installációja. Hunyadvármegye ujonnan kinevezett főispánja holnap tartja installációját Déván. Torontálvármegyét a következő küldöttség képviseli: Dr. Dellimanich alispán, a küldöttség vezetője, továbbá Botka Béla megyei h. főjegyző, Tellián Béla és Emil, Rónay László és Ernő, Jankó Agoston, Kayser Lajos, Karácsonyi Andor.

— Erzsébet királyné-sétány. Módosi levelezőnk írja: Módos község hazafias érzelmetől áthatott előljárósága és képviselőtestülete folyó hó 24-én belászkai Demkó Ferenc indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a községben levő sétányt, a melyen oly szépen disszlik a módosi község által létesített „milleánris szobor”, Erzsébet királyné-sétánynak nevezi el. De nehogy ezen sétány elnevezése csupán mai gyászunk, fájdalomunk futólagos megnyilatkozása legyen, hanem hogy ezen most újabban beültetendő sétány mindenkori nevéhez méltóan hirdesse szűp hazánk nagy veszteségét, mely gyászt és fájdalmat; a körültekintő előljáróság egy külön sétányalapot létesített, a mely külön kezelve, a sétány rendben tartását, a fák ápolását egyszersmindkorra biztosította. Mily szép, mily magasztos hazafias érzelmeknek ad kifejezést egyszerű községünkben ezen együtt levő két létesítmény: az Erzsébet királyné-sétány közepén a milleániumi szobor, melyről büszkén néz le a turul madár, hirdetőn azt, hogy Módos tiszteletreméltó községe a hazafiságban együtt érez, egyetért, tud lelkesülni s ezen eszméért áldozatot is hozni.

— Törvényhatósági bizottsági tagok. Mint Pancsováról jelentik, a thatósági bizottsági tagok választása csendben és rendezettség nélkül folyt le. Az első választókertületben vagyis felső városban beadott 164 szavazatlappal, 160 szavazatot kaptak: Alexics Pál, Antonier Acza, Dragomirovics Szvetozár, Zsivanovics Mihály, Ivacsokovics Manó, Jovanovics J. Pál, Kapamadzsia Péter, Nikolics Miklós, Pavlovics Miklós, 4—4 szavazatot nyert: Martin Imre, Karner János, Germann Nándor, Fischer András, id. Margradner Fülöp, Blumentstock Mihály, ifj. Dunajcsak Frigyes és dr. Hódy Antal. A második választó kerületben, vagyis alsó városban a legtöbb szavazatot kaptak két párt közt: Martin Imre 287, dr. Wittigschlager Rudolf 172, Engler Grosjean Jakab 160, Vozáry János 157, Dunajcsik Fülöp 156, Jancsik Károly 155, Heim Henrik 154, dr. Hódy Antal 151.

A „TORONTÁL” tárczaja.

Apróságok

Ferenc Ferdinánd főhercegről.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Magyarország trónjának várományosa elhagyta ugyan a vármegyét, de az ifjú főherceg oly kellemes emlékeket hagyott itt vissza, hogy bizonyára szívesen veszi a közönség, ha a főherceg itteni tartózkodásáról még egy-két apróságot elmondunk.

A kiknek alkalmuk volt a főherceg közelében lehetni, két vonást dícsérték leginkább egyéniségében: A szeretetreméltóságot és a magyarok iránt való rokonszenvét.

Környezete nem dícsérheti eléggé azt a szívélyességet és előzékenységet, melylyel az urakat fogadta. Dacára annak, hogy semmiféle hivatalos fogadtatásról szó sem lehetett, a főherceg szívesen megragadta az alkalmat, hogy eljőjön Torontálvármegye székházába s mint tegnapi emlitettük, bemutatatta magának az összes főtisztviselőket s minden egyes bemutatott-hoz volt egy-egy barátságos szava. A hölgyek közül Rónay főispán, Dellimanics alispán és Daniel főszolgabíró nejét mutatták be, kikkel igazi gavallér módjára társalgott, Rónay főispán neje pedig, ki a hölgyek nevében gyönyörű

csokrot nyújtott át a főhercegnek, ismételtan megköszönte szívességét.

Mikor a főherceg esőtörtőkön különvonattal ide érkezett, Rónay főispán és Dellimanics alispán fogadták Zsombolyán, kiket szalonkocsijába meghitt. Az urak csodálkozva látták, hogy a főherceg kocsijában egy csomó magyar ujság van s ennek a csodálkozásnak kifejezést is adták.

A főherceg tréfásan felelt a leplezett kérdésre, mondván:

— Hisz érteni mindent megértek magyarul. Csak azok az ikes igék ne volnának.

De mikor a polgármester, főszolgabíró és rendőrkapitány jelentkeztek, nem csekély meglepetésükre magyar nyelven köszönte meg figyelmüket, sőt magyarul érdeklődött az iránt, mióta vannak a vármegye, illetőleg a város ezolgalatában.

A magyarok iránt érzett rokonszenvének ismételtan kifejezést adott a főherceg s neu egy szer mondta:

— Mennyire sajnálom, hogy nem bírom a nyelvet annyira, hogy folyékonyan társaloghatsék.

Hogy különösen a mi vidékünket megkedvelje, ahhoz a jó Isten is hozzájárult. Azokat a verőfényes, szeptemberi napokat, melyek nálunk szebbek mint Itália örökké ege alatt, beleprolongálta novemberbe, s míg más években sűrű

köd, szitáló eső és pocolya jut osztályrészül a vadászoknak, addig ezuttal oly barátságosan, szeliden és melegen sütött a nap, hogy teljesen érthetővé vált ő Fensége felkiáltása:

— De hiszen itt szebb idő van, mint a Rivierán.

Ferenc Ferdinánd főhercegnek, mint vadászoknak is kitűnő hire van. S ez a hír korántsem túlzott. A hol számok beszélnek, ott vége a csuszó-mászó udvariasságnak. A három napi vadászata alatt nem kevesebbet mint 33 rókat lött.

Ime egy kis epizód a főherceg jellemzésére: A vadászatok első napján történt, hogy Oroszi nagybecskereki fényképész kiment Ecskára és több felvételt készített a fenséges urról. Így lefényképezte a terítéket az egész vadásztársasággal, majd Ferenc Ferdinánd főherceget külön képen Haroncour gróffal.

Oroszi kissé hosszabban igazgatta a gépet, mire valaki rászólt, hogy siessen már.

A főherceg észrevette a nógatóst és kedélyesen mosolyogva odaszólt:

— Fotografust hiába siettet, az mit sem használ.

Nagy örömet okozott a főhercegnek házigazdájának az a pompás ötlete, hogy bemutatta a magyar, német, szerb és román táncokat. Kedvvel nézte a nemzeti öltözetben megjelent legé-

— **Erzsébet királyné emléksobrára**
Rónay Olga főispáné gyűjtőívén folytatólag befolyt:

	frt kr.
Bogáros község	50—
Krausz Roza	1—
Hubert József	1—
Schauer József	1—
Schuuk Rikárd	1—
Schmidt Mátyás	2—
Összesen	56—

Az eddig befolyt és kimutatott 13707 frt 63 kr. az országos vörös kereszt-egylet központi főpénztárába Budapestre felszállított és pedig fel lett küldve a Torontái takarékos és hitelbanknak 6658. és 6780. számú betét könyve 12925 frt 60 kr. tőke-értékkel és a nagybikindai közgazdasági banknak 236. számú betét könyve 782 frt és 3 kr. tőke-értékkel.

— **Halálozás.** Hermann Ede almási köztisztelőben álló kereskedő 83 éves korában meghalt. A boldogult a hatvanas években mint tanító is működött Glogonban, de állandó gyengélkedés miatt otthagyta a tövises népnevelői pályát. Nyugodjék békében.

— **Jótekonyság.** Stagelschmidt Paulina uró a helybeli kórháznak 1 betegszobát 2 ágygyal teljesen felszerelve ajándékozott.

— **Gyermekbetegségek.** Pancsován egyre terjed a járvány, különösen a belvárosban, de már terjed az alsóváros felé is. E hó 1-től 26-ig összesen 68 eset (bárányhimlő, difteritisz-vörheny, kanyaró) lőn bejelentve, ezek közül meghalt eddig 11. A hatóság a kellő intézkedéseket minden esetről fogantatosítja.

— **Kegyelem a katonaszökevényeknek.** Megirtuk, hogy a király császári jubileuma alkalmából a katonaszökevényeknek megkegyelmezett. A közös hadügyminiszter most e tárgyban rendeletet bocsátott ki, melyben meghagyja, hogy mindama büntetés alatt lévő katonák, kikre a királyi kegyelem vonatkozik, december 2-án szabadon bocsáttassanak. Ama katonaszökevények, kiknek megkegyelmeztetésükért egy éven belül kell kérvényezniük, kérvényüket a hadtestparancsnokságnál, (illetve a zárai katonai parancsnokságnál), a tengerészek pedig a pólai kikötőparancsnokságnál tartoznak benyújtani.

— **A pancsovalak jótekonysága.** A ki a vidéki viszonyokat ismeri, annak tudomása van arról is, hogy egy egy jótekonycélú ünnepély rendezésénél mekkora fejtörést okoz az a körülmény, hogy 3-400 frt tiszta jövedelemre van szükség. A sok gondnak és fejtörésnek a vége aztán nem egyszer az, hogy deficitel zárják le a számadásokat. Hogy vannak kivételek is, még pedig dícséretes kivételek, bizonyítja a minap Pancsován rendezett művészestély és vásár, mely az ev. ref. egyháza fenntartási alapja javára nem kevesebb, mint 2089 frtot jövedelmezett. Kétezer forint tiszta jövedelem! bizony nem sok vidéki város dicsekedhetik vele.

nyek és lányok táncát, s mikor az egyik pár ritka ügyességgel ellejtett egy „lándert”, tréfásan megjegyezte:

— Ha gyászban nem volnék, magam is közéjük állnék.

Ugyanez alkalommal humanus gondolkodásának adta tanujelét a főherceg.

Már estefelé járt az idő, mikor a vadászat befejeztével a különböző táncok bemutatásával mulattatták a magas vendéget. Hűvökre változott az idő s a főherceg oda szolt a bázi urnak:

— Jó lenne, ha abbahagynák a táncot. Könnyen tüdőgyulladást kaphatna valamelyik.

Ferenc Ferdinánd főherceg nem azok közé tartozik, akik mindent dícsérnek, ami Angliából jön és mindent lezólina, ami ide bent készül. Így például a vadásztársaság a jó lövőn kívül a jól hordó puskát is dícsérte.

— Pedig közönséges Springer — jegyezte meg mosolygva a főherceg. S elmondta, hogy akkor, mikor Indiában vadászott, elvitt egy csomó angol puspát is. De bizony azokat úgy becsomagolva hozta vissza, amint elvitte, mert meggyőződött róla, hogy ép olyan jó az idebent készült puskák, mint az an ol.

A hazai ipar pártolásáról két becskeréki szabó is beszélhet, kik bizonyára büszkén hivatkoznak az előkelő megrendelőre. A főhercegnék feltűntek Harnoncour gróf pompás brechessei (lovagló nadrágja) és kitűnően szabott vadász-

— **Takonykór.** Zombolyáról írják, hogy az egész járásban megszűnt a takonykór s így egy község sem áll többé zár alatt.

— **Halálos esés.** Sándoregyházáról írják, hogy ott a múlt héten a Duna mentén levő fűzesben a fák csonkítása alkalmával egy Salamon Ferencz nevű sándoregyházi lakos oly szerencsétlenül esett le a fáról, hogy nyakát szegte.

— **A Horgony-Pain Expeller** igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájásnál, fejfájásnál, köszvény-nél, csuszál atb. nál a Horgony Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Az alsó szoknya.

Berlin.

„A berlini nők egészségtügyi szempontból az alsó szoknya eltörlését határozták gyűlésükön.”

Erre is kisütkötték, hogy veszedelmes. Hogy kire? — azt mindnyájan tudjuk. A gyöngyösek és a gyöngyök nem kedvéért megjegyzem, hogy — a férfakra. A nőkre csak akkor, ha nincs. Mert olyankor nem lehet föllibenteni a felső szoknyát.

Az alsó szoknya olyas valami, amiről csak ritkán esik szó. Akkor is him- és fehérneműsök között. En négyféle alsó szoknyát ismerek, olyant:

1. ami van,
2. ami nincs,
3. ami van és még sincs,
4. ami nincs és mégis van.

A harmadik eset a legszomorubb, de az utolsó a legkedvesebb. Ilyenkor ugyanis az alsószoknyát más valami pótolja.

Ugy hiszem, a dologban nem is alsó szoknya a fő, hanem az, aki benne van. Az alsó szoknya csak keret, aki benne van, az a kép. Néha olyan hü ez a hasonlat, hogy a kép — festett.

Az alsószoknya jelentősége ott kezdődik, ahol a boka kezdődik. A boka pedig ott végződik, ahol az alsószoknya kezdődik. Ez a kezdet pedig olyan, mely föltette nehéz. Nehezebb, mint valamely tíz tagu mennyiséget a huszadik hatványra fölemelni. Mert az alsó szoknya fölemeléséhez is kell ugyan számítás, de kellenek egyéb — tényezők is.

Ilyen „egyebek” hiányában leledzhetnek azon berlini nők, akik az alsószoknya ellen harcolnak. (Tudvalevőleg eddig csak a férfiak harcoltak ellene.) Kimondották ugyanis, hogy eltörik az alsószoknyát. Vagyis levetik. Persze, csak otthon. De ez sem olyan nagy baj. Legalább egyesekre nem-

kabátja. Mikor megtudta, hogy mindakét ruhadarab Nagybecskerekben készült, kihívatta Ecskára Dékány és Sajovicz szabókat és mértéket vétetett magának.

A főherceget Ecskán való tartózkodása alatt Nagyvínszki Dávid, a nagybecskereki Figaró borotválta, ki naponta kikocsizott Ecskára. Az első nap későn érkezett, mikor már felkészült a társaság a vadászatra, mert nem számított rá, hogy 8 Fensége 9 óra előtt talpon less a akkor azt mondta neki gróf Harnoncour, hogy jöjjön majd délután. Ó Fensége jó szívének tanúsága, hogy hallva ezt, meg akarta kimőlni a kétszeres fáradságtól s így szolt grófi házigazdájának:

— Hivásd el inkább a falusi borbélyt!

Természetes azonban, hogy Nagyvínszki a legnagyobb örömmel ment ki délután ismét Ecskára s most alig van nála boldogabb ember Nagybecskerekben. Fáradságát különben fejdelmíleg honorálták.

A főherceget, mint minden magas intelligenciájú embert, minden érdekli. Behatóan tudakozódott a politikai, nemzetiségi és társadalmi viszonyokról, melegen érdeklődött a közigazgatási beosztás, a nép jóléte és sok egyéb iránt, ami ezt az országot illeti, melynek egykoron — előrelátólag — ura lezzen.

A torontái közönség sokáig fogja emlékében tartani azokat a nspokat, melyeket Ferenc Ferdinánd Torontáivármegyében töltött.

Arról azonban nem beszéltek a tudákos német kisasszonyok, hogy mit vesznek föl helyette. Avval nem is értem őket, hogy — semmit. Mert ahol van felső, ott alsónak is kell lenni.

De ha már ide jutottak, aligha állapodhatnak meg — a vetkőzésben. Pusztulnia kell mindennek, ami szoknya. Még ha felső is. És lépjen helyébe az egyenjogúsító nadrág. Mert a nadrág, ha alsónak jó, miért ne volna jó felsőnek is?

Lesznek ezután hát nemcsak szoknya, hanem nadrághöcsök is. Nadrág után szalad a nadrág. Illetleg ismét csak az után, aki benne van.

Mitsem érnek el hát a Berlinben összegyűlt hölgyek. Sem a soványak, sem a kövérek. Amazok, mert sok nekik a nadrág, emezek, mert kevés. A szoknya pedig mindketőjüknek jó. Ez csodálatos, de ugy van. Ebben rejlik a szabónok művészete.

S most joggal kérdehetné bárki, hát mi legyen: szoknya vagy nadrág (respektíve: alsószoknya, vagy alsó . . .)?

Erről legjobb hallgatni.

Mongodin.

Színház és irodalom.

A debreczeni színészet jubileuma.

Debreczen közönsége szombaton és vasárnap ünnepelte a debreczeni színészet százéves jubileumát. Szombaton, bárha 100%-al emelték az árakat, szorongásig megtelt a színház. A budapesti és vidéki színtársulatok és az irodalmi társulatok küldöttjei páholyokban foglaltak helyet. A tulajdonképeni ünnepély vasárnap kezdődött.

A Csokonay-kör választmánya a színtársulattal és az ünnepi közönséggel a városi széképületből a vármegye díszteremébe vonult, hol hajdan a Fehér ló szálloda volt, a hol az első előadást tartották száz év előtt. A vármegyeházában Garlócsy Arthur városi főjegyző megnyitotta a Csokonay-kör díszgyűlését, melyen megjelentek Degenfeld főispán, a belügyminiszter képviselője, Kiss Aron evang. református püspök, Simonffy Imre polgármester, Pásmándy Dénes, Rákosi Viktor, Prém József dr., Szana Tamás, Ujlaky Antal, Hegedüs István, Szomaházy István s az összes vendégek s óriási közönség. Komlóssy üdvözölte a vendégeket, mire Géressy Kálmán felolvasta az általa írott debreczeni színi szet történetét kivonatatosan. Utána E Kovács Gyula elszavalta „Emlékezzünk a régiekről” című költeményét.

Ugy Géressyt, mint Kovácsot megéltézték. Majd a közönség levonult az épület elé, a hol nagy tömeg állott. Az emelvényen Bakonyi Samu dr. ünnepi beszédet mondott, mire az épület falán levő márványtábláról lehullott a lepel.

Délben nagy lakoma volt, melyen 300-an vettek részt. Felköszöntőket mondottak: Degenfeld főispán, Simonffy polgármester, Komlóssy a Csokonay-kör elnöke, Szana Tamás, Hegedüs István, Pásmándy Dénes, Lipcsay Adám, Rákosi Viktor és mások. Délután négy órakor nyitották meg a színészeti kiállítását.

A doktor bácsi kertje.

Pál ur egy nagy karosszékben az íróasztala előtt ült és a gazdasági számadásait vizsgálta. A felesége, az anyos kis felesége, mellé ült a szék karjára, hosszan simogatta Pál ur ritkuló fűrtjeit, majd nyakát átkarolta és hirtelen megcsókolta.

— Ugy-e, hogy megteszi? — mondja, hogy megteszi!

— Bizonyára meg, de előbb tudni szeretném, hogy mit kér?

— Csekélység az egész! Lent voltam most a doktor bácsinál, képzelje, nincs egy cspp viza sem és a kertjét, a miben összes örömet lelő szegény öreg, nem tudja öntöztetni. Mindjárt megígértem neki, hogy az igázainkkal holnap reggel hordatunk anyi vizet, a mennyi csak kell. Édes kis férjeuském maga jó ember, ugy-e megteszi?

— Nagyon szívesen, de nem holnap, hanem holnapután reggel, mert holnap az igások az erdőbe meenek fáért.

— De mikor én holnapra ígértem.

— Sajnálom, de holnap már nem lehet.

— Ertsen meg csuf ember: én holnapra ígértem. Csak be fogja felesége ígértét váltani?

— En a rendeletet már kiadtam és vissza nem szívom, a vén doktor pedig köszönje meg, hogy holnapután is kap vizet.

— Hát nem? . . . nem? . . . Hát már az ily kicsiny kéréséskömöt sem teljesíti? Tudom, hogy csak jusztemat nem akarja megtenni, a miért én már megígértem! . . . Tudom, hogy már nem is szeret engem! . . . Igen, igen, ugy van, hiába csinál rám ilyen ábrándos grimaszt. . . . Hát szereti az a feleségét, a ki nem akar a kedvéért a doktor bácsinak vizet küldeni? . . . De jó, tegyen a mit akar, ne gondolja, hogy én

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése november 29-én.)

Színészet Zombolyán. Tolnay Gyula színigazgató másfél hete működik Zombolyán a közönség teljes meglepedése mellett. Eddig színe kerütek: Vasember, Gyimesi vadvirág, Csákon szerzett vőlegény, Deborah, Folt mely tisztít stb. mind összevágó előadásban.

A Magyar Könyvtárnak most megjelent novemberi sorozata ismét csupa nagyrétkü könyvvel gyarapítja a derék vállalatot. A 71. szám a Könyvár új Molière-fordításainak másodikát nyújtja: „A fővény“ t, melyet épugy mint az első, Dandin Györgyöt, Hevesi Sándor fordított le és látott el a szűksége magyar fordításokkal. Kazinczy Gábor érdemes, de már elavult nyelvezetű fordítását ez az újabb, minden tekintetben dicséretes munka bizonytalansággal gyorsan ki fogja szorítani színpad-inkról is. A 72. szám Jókai Mór „Fekete vér“ című új drámáját tartalmazza, ezt a mesteri rajzát a 60-as évek magyar világának, melyet a nagy költő már annyi remekében vázolt, de kevés helyütt oly megkapó színekkel, oly eleven hűséggel, mint ebben a munkájában. Az örökifjú Jókai ezt a még eddig sehol meg nem jelent színművet kizárólag a „Magyar Könyvtár“-nak engedte át, ezzel is kifejezve a vállalat iránti rokonszenvét. — Az ezután következő füzet a classicus világba visz bennünket; Putarchos egyik legszebb életrajzát adja, a Periclesét, kinek csodálatos pályáját a nagy görög történetíró annyi szeretettel tudta megrajzolni. E munka fordítása dr. Kacs Kovics Kálmán tollát dicséri, míg a tartalmas bevezetés Tóth Rezsőtől való. — A 74-75. füzet folytatja a „Magyar Könyvtár“ Aranykiadásait, melyek hivatva vannak, nagy nemzeti költőnk műveit a kevésbé jómódúakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Most Arany legszebb kisebb költeményei jelentek meg, még pedig úgy mint az eddigiek, Moravosik Géza bevezető fejtegetéseitől kísérve. Végre a 76. füzet a külföldi irodalmak elbeszéléseinek azt a gyűjteményét folytatja, melyből eddig a francia és az olasz „elbeszélők tára“ indultak meg. Most a spanyol elbeszélőkre került a sor, kik közül a füzetben négyet mutat be Szalai Emil fordítása: Palacio Valdést, Frontaurát, Pardo Bazant és Alast. Mind a négy becsülettel képviseli ezt az irodalmat, melynek nálunk inkább csak dicső múltját ismerik, mint jelenét. — A „Magyar Könyvtár“ egy-egy száma 15 kr.; az eddigi számok jegyzékét szívesen megküldi a kiadó cég: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai), Budapest, Andrásy-ut 21.

Az „Üstökös“ e heti száma a szokott változatos tartalommal, pompás karrikaturákkal jelent meg. Tartalmából felmúlítjuk a következőket: Thury Zoltán (aroképpel). Agó parlament! (Vers) Pajkos dítkök. (Rajz az éjszakai parlamenti ülésről) A néppárt támogatja Bánffy. (Rajz) Hók és a művészet. (Rajz) Ne bántsátok az ifjúságot! (Vers) Ezenkívül számos apróság, ölet, borkorosolyák stb. Az elegáns élelapot ismételtén ajánljuk mindenkinek. Ara negyedévre 2 ft.

Budapest, nov. 29. (A „Torontal“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén elnök indítványozza, hogy december 2-án, mint 6 Felsége jubileumán a Ház ne tartson ülést és a Felség iránti hódolatának adjon jegyzőkönyvileg kifejezést.

Kossuth Ferenc és Szalay Károly ellenzik az indítványt.

Nagy figyelem közepett szólal fel Bánffy báró miniszternök, ki utalva minapi beszédére, újból kijelenti, hogy nem sérti közjogunkat, ha 6 Felsége előtt kifejezzük hódolatunkat. Kéri, hogy járuljon hozzá a Ház az elnöki indítványhoz. (Lelkes éljenzés jobb felől.)

Olay Lajos, Endrey Gyula, Sima Ferenc és Madarász József ellenzik az indítványt, mire az ellenzék névszerinti szavazást kér Szalay Károly indítványa fölött, ki az elnöki indítvány kinyomatását kéri; a névszerinti szavazás holnapra marad.

Következik Rakovszky István mentelmi ügye. Elnök indítványozza a bizottsági jelentés kinyomatását és annak idején való napirendre tűzését.

Szentiványi Árpád azonnali tárgyalást kér.

Bánffy báró azt ajánlja, hogy tárgyalják az ügyet a többi mentelmi ügygyel egyetemben szombaton.

Schmidt Gyula előadó személyes megjegyzései után folytatják a vitát s többen szólalnak fel Szentiványi indítványa mellett, míg Kubinyi Géza és Gajári Ödön pártolják a miniszterelnök indítványát.

Az ellenzék névszerinti szavazást kér, a mit elnök el is rendel.

A többség Bánffy báró indítványát fogadja el.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1898 november 29.

Eladott készpénz fizetés mellett:

Buza:	Tiszavidéki	82 kilós	10 ft	90 kr.
"	"	80 " "	10 " "	75 " "
"	Pestvidéki	79 " "	10 " "	50 " "
"	"	80 " "	10 " "	75 " "
Rozs:	500 mm.	8 " "	52 " "	
"	200 " "	8 " "	47 " "	
Zab:	100 " "	6 " "	05 " "	
"	200 " "	6 " "	— " "	
"	300 " "	5 " "	95 " "	

sírni fogok... — Szavai fuldoklásba törtek. — Maga zsarnok, maga egy szörny!... — És felkiáltó jelül hatalmasan csapta be maga után az ajtót.

Szobájába megy, a pamlagra veti magát és ha nem esalodom: zokog. Ha most az a zsarnok Pálur bejönne és látná, mint szenved ez a kis teremtes, bizonyára átérné bűnösségét és fájálná a miért megbántotta. Több perc mulik el, — csend és némaság köröskörül. Fejét fölemeli és hallgat, mint a kis nyúl a magas fűben. Semmi nesz... Felugrik és idegesen jár-kél a szobában.

— Ez a Pál talán már csakugyan nem szeret úgy mint azelőtt. Utoljára mégis csak ő bántott meg engem, hogy kérésemet megtagadta és még hozzá milyen nyersen!... Neki kellene jönni bocsánatot kérni, de nem jön, trucolni akar... Trucolunk? No jó, majd meglátjuk uracska ki enged!...

Léptek közelednek.

— Ah, mégis eljön! Hadd lássa a gonosz, mennyire megbántott.

A pamlaghoz fut s ugyanszon attitüdeben veti rá magát mint azelőtt. Szánalmas alak így ez a szegény asszony. Ha a kikandikáló piciny kis lábacskák nem oszlanak meg a benyomást, úgy mély részvétet keltene e megtört szenvedő alak.

— Nagysága kérem, tálalva van.

— Maga az Mari?... Mit jár olyan férfi léptekkel? Maga szobaleány és nem gránátoz... Migrainem van, nem megyek ebédelni, ilyenkor nincs étvágyam... Az ételeket hordja be nekem.

Mari megy az urat hívni ebédre.

Pál ur hosszú lépésekkel méri végig az irodát.

— Szeszély, semmi más, mint szeszély! Nem szabad engednem!... Ez az első eset, ha most engedek, akkor a nyakamra nő s nem lesz többé szabad akaratom! Csak az kellene! Tartd magad Pál!...

Léptek közelednek.

— Itt jön a kis sárkány. Ne vegyen észre rajtam semmi változást.

Az íróasztalához fut, tollat ragad s fenhangon számol tovább:

— Hatszor hat az buszonnégy...

— Nagyságos ur, tálalva van.

— Megyek, — hívja a nagyságos asszonyt.

— A nagysága nem jön az ebédhez, mert betegnek tetszik lenni.

Pál ur kellemtlenül van érintve. Magányosan ül az asztalhoz, az ebéd alatt tépelődik, néha alig érthetően a fogai között mormol valamit.

— Fogadni mernék, hogy migraine. Ez csak affle fogás akar lenni, jól tudom, nem hagyom magam egykönnyen megpuhítani... Az asszonyok egész szomorujátékok képesek ilyenkor előadni... — Miért nincs ma garnirung a hus körül, Mari? Többé ilyen hanyagság elő ne forduljon. —... Képesek még sírni is... talán még most is sír... nagyon a szívére vette ezt a csekélységet... Mit, már megint ezt a beteg ribizli mártást adják? Mondja meg a szakácsnének, hogy ribizli mártást fel ne merészellen többet adni, mert megölöm.

— A nagysága parancsolta.

— Hallotta mit mondtam? Ezt a sápadt ribizlit többé meg ne lissam, punktum! En vagyok az ur a háznál... vagy mi... Maga pedig ne kiabáljon, mikor tudja, hogy az asszony

VASUT-ÜGY.

43707. szám/1898.

Magy. kir. államvasutak bpest jobbpárti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetésny.

A budapest-keleti pályaudvaron levő gázgyárunkban, a gáz előállítására felhasznált gázolajból a jövő 1899. évben körülbelül

36 000 kgr szénkőneget (Kohlenwasserstoff)

15 000 " szénhidrogén gázolaj kátrányt

nyerünk vissza, illetőleg termelünk, melyet eladni szándékozunk.

Felhívjuk a venni szándékozókat, hogy ebbei ajánlatukat, ivankint 100 filléres m. kir. okmánybéllyeggel s a lepecsételt borítékon következő felirattal ellátva:

„Ajánlat 43707/98 számhoz szénkőneget és kátrány vételre“

legkésőbb 1898. december 20-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapest-jobbpárti üzletvezetőség (Budapest külső kerépesi ut nyugdíjház csoport 2. szám) anyagbeszerzési osztályának átadni, esetleg posta útján beküldeni sziveskedjenek.

Figyelmeztetnek az ajánlattavők, hogy a fenti mennyiségek csak megközelítő előirányzatot képeznek, tehát ezekre nézve kötelezettséget nem vállalunk, hanem nyertes vevőnek a teljes évi termelés adatát, minél fogva a tényleg átadott mennyiségek az előirányzott fenti mennyiségek-nél korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek.

Az anyagok esetről-esetre időnkinti felhívásunkra a vételárnak előzetes befizetése mellett az említett gázgyárban 3 nap alatt veendő át, s távoztandók el onnant a vevő költségére. A szénkőneget kizárólag vashordókban veendő át, miért is nyertes vevő a gázgyárban megfelelő számú üres vashordót készletben tartani köteles.

Bánatpénzképen az ajánlott értéknek 5%-ka legkésőbb 1898. évi december 19-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le, mely összeg az ajánlat elfogadása esetén 8 nap alatt 10%-ra kiegyesítendő.

Egyebekben az ócska anyagok eladására nézve fennálló 122291/96. számú általános felteletek irányadóak, melyek az igazgatósági nyomtatványtártól (Budapest Andrásy ut 75. szám) 25 kr. készpénz befizetése vagy posta útján való beküldése ellenében szerezhetők meg; utóbbi esetben a bérmentesítéshez szükséges összeg is elküldendő a nyomtatványtárnak.

Budapest, 1898 november hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

beteg... Le is fektüdt? —... Hm, szegény!... Tulajdonképpen meg sem tagadtam a kérését, csak holnaputánra halasztottam... Be-megyek hozzá, de nem kérlelem meg, világért sem teszem, most már consequens férfi létemre nem is engedhetek ebben a kérdésben, de nyugodt szavakkal fel fogom világosítani, ne legyen ilyen gyermek... O okos asszony, be fogja látni!...

Halkan lép be a szobába.

Félhomály. Halvány kék ágyban fekszik a beteg. A lágy párnán pihenő rózsás kedves arc halvány kék keretben.

— Ejnye de gyönyörű most ez az asszony... az én feleségem... az én bájos kis feleségem.

A félhomályban is látszik, hogy Pál ur elégedetten mosolyog.

Lábujjhegyen közeledik. Hangja halk és gyöngéd.

— Beteg vagy Mária?

Egy sóhaj a válasza.

Az ágy szélére ül, félénken fogja meg Mária kezét, akar valamit mondani, de nem tudja hogyan kezdje.

Mari jön be, a szobaleány.

Pál ur magához inti.

— Mari! menjen át az ispanhoz és mondja meg, azt parancsolom, hogy az igások holnap reggel ne menjenek az erdőbe, hanem hordjanak délig vizet a doktor ur kertjébe.

Azután újból neje fislé fordult s gyengéden kérdezé:

— Beteg vagy még Mária?...

Reviczky Pál.

VASUT-ÜGYEK.

48357/98. szám.

A m. kir. államvasutak
bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak, bpest-jobbparti üzletvezetősége, a vonalai részére 1899. évben szükséges pályafantartási fák szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

As 1899. évi megközelítő szükséglet, mely a megrendelés alkalmával korlátlanul felszámolható, vagy leszállítható, alább van felsorolva; a végleges megrendelés, mely alkalommal az 1899. évben szállítandó fák pontos mennyisége és méretei szállítási közölhetni fognak, folyó év december hó végéig fog megtörténni.

200	köbméter	jegenye	fenyő	deszka
30	"	lucz	"	"
9	"	vörös	"	"
10	"	jegenye	"	szétmetszetlen
6	"	tölgyfa	deszka	"
14	"	erdei	fenyő	palló
180	"	jegenye	"	"
10	"	lucz	"	"
15	"	vörös	"	"
8	"	jegenye	"	szétmetszetlen
30	"	tölgyfa	palló	"
18	"	vágott lucz	fenyőfa	"
18	"	faragott vörös	fenyőfa	"
280	"	"	puha fa	"
220	"	"	tölgyfa	"
60	"	"	puha szálfa	"
24	"	"	tölgy szálfa	"
20000	folyó méter	vágott	puhafa	lécz
3000	"	"	puhafa	széldeszka
278000	drb	fedő	szindely	"
3500	"	tölgyfa	sűrítési lécz	"
10000	"	puha	sűrítési lécz	"

és különféle kerítési anyagok, ugyminat oszlopok és rudak.

A fák szállítása 1899. évi február hóban kezdendő meg, s 1899. év április hó végéig fejezendő be.

A fák 3 csoportra osztott részletes méretjegyzéket, melyek egyszersmind ajánlati űrlapokat képeznek, a hozzá csatolt „pályázati és szállítási feltételekkel” együtt, a bpest jobbparti üzletvezetőség (Budapest külső kerepesi ut nyugdíj házcsoport 2-ik szám) anyagbeszerzési osztálya szolgáltatja ki díjtalanul, esetleg küldi meg posta útján.

A pályázati feltételek értelmében kiállítandó ajánlatok 1898. évi december 6-án déli 12 óráig nyújtandók be, a bnatpénz 1898. évi december 5-én déli 12 óráig.

Budapest, 1898. november hóban.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

Az üzletvezetőség.

146.661/98. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapesten át.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a fumei forgalom emelése, illetve az Abbaziába, Lussin-piccoló és Cirkvenica tidülhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utasások megkönnyebbítése céljából Bécsből—Fiuméba és viszont Budapesten át igen mérsékelt áru menetjegyek adatnak ki és pedig az I. osztályban 36.70 a II. osztályban 24.40 és a III. osztályban 11.80 koronáért.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztályiak a gyoravonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapesten láttamozás mellett megszakítható.

Együttal tudatjuk, hogy ugy Bécs és Budapest, mint Budapest és Fiume között háló és étkező kocsi közlekednek, továbbá, hogy Fiuméből a dalmát vidékre a közlekedést a magyar—horvát hajózási társaság kényelmes hajói, Fiuméből—Velenozébe és Anconába pedig az Impresa—Fiume—Venezia legnagyobb kényelemmel berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldijak mellett közvetítik.

Bővebb felvilágosítás a budapesti városi menetjegyirodában (Hungária nagy szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában Budapest (Nemzeti szállodában) nyerhető.

Budapest, 1898. évi november hó 22-én.

Az igazgatóság.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

A nagykikindai járás főszolgabírájától.

11773. kig. 1898. szám.

1022—2.1

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán megüresedett magyar-padéi községi jegyzői állás véglegesen betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással következő javadalmazás van egybekötve:

600 frt évi fizetés,

100 frt utiállomány,

szabad lakás, mely áll 3 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből,

200 □ öl házi kert és

a magánmunkálatokért járó és szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbbben folyó évi december hó 15-ig hozzám benyújtásák, mivel a netán később beérkezendők figyelembe vétetni nem fognak.

Nagy-Kikinda, 1898. évi november 26-án.

Grób Béla,
főszolgabíró.

Torontálmegye zombolyai járás főszolgabírája.

12302. szám. 1898.

1015—3.3

Pályázati hirdetmény.

A járásombeli Nagy-Komlós községében lemondás folytán megüresedett, évi 400 frt készpénzfizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 12-éig adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Zombolya, 1898. nov. 23.

Fóris,
főszolgabíró.

Jarkovác község előljáróságától.

36.9. kig. 1898. szám.

1024—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Jarkovác községben folyó évi november 24-én egy 2 éves fekete kanca esikó, mely elől bal és hátsó 2 lábán kesely és homlokán csillagos, valamint egy 3 éves sárga jegy és bélyegtelen kanca felfogott.

A tulajdonos alólirott községi előljáróságnál jelentkezhetik és tulajdonjogát igazolhatják.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos nem jelentkezik, az állatok mint gazdátlanok folyó évi december hó 15-én délelőtt 8 órakor a helybeli község-házánál tartandó nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek készpénzért esetleg becs-áron alul is el fognak adatni.

Kelt Jarkovác, 1898. évi november hó 25-dikén.

Markovics Döme,
jegyző.Maximov Milutin,
bíró.

Leány-kabátok, a legújabb facon szerint, a legolcsóbbtól a legfinomabbig a legnagyobb választékban Kovács Gedeon-nál Nagy-Becszeréken.

816/—x-5

közölje velünk becses czimét.

Sabaria
Külső
es delikateszok

LEVELEZŐ-LAP

utján

s mi azonnal küldjük Önnek
husáraink, füstölhúsaink és
mindennemű kalbászfélek árjegyzékét
franco *díjmentesen!*

Sabaria-sonka
és disznószir.

174—30.24

ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a
Gizella-parton 2755. sz. a. Kurländer-udvar Telefon 89. sz.

elsőrendű **száraz tűzifa**

és Wildensteinsegen—Richterhof-féle

legjobb **porosz szalon-köszén**

számára második előrsütő helyet nyitottam és igyekezni fogok tisztelt vevőimet szolid és pontos kiszolgálás által mindenkor kielégíteni.

Korona-uteza 585. szám alatti eddigi fatelepemen ezután is elsőrendű tűzifa és valódi porosz szalon-köszén szolgáltatok ki és kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát ezután is tartsa meg irántam.

668—75.51

Kiváló tisztelettel

Telefon 35. sz.

KURLÄNDER IMRE.

Telefon 35. sz.

A Kurländer-udvarban még egynéhány ujonnan épült üzlethelyiség bérbeadandó.